

Imperium. Ten proces nasilił się wraz z nadejściem ery tzw. „Kościoła imperialnego”. Te wspólnoty chrześcijańskie, poprzez odwoływanie się do pamięci i różnych założycielskich mitów, rozwijały tym samym samoświadomość własnej roli. Intensyfikacja handlu i wzajemnej wymiany między nimi, stała się impulsem do wzmocnienia wzajemnych więzi, ale często też rodziła niezdrową rywalizację i dysharmonię; niektóre z tych Kościołów wyraźnie dominowały i zaczęły kształtować się jako patriarchaty.

Organizatorzy **XLIII Spotkania Badaczy Starożytności Chrześcijańskiej (7-9 V 2015)**, Instytut Patrystyczny „Augustinianum” w Rzymie) proponują podjąć gruntowną analizę roli głównych Kościołów, relacji między nimi i konkretnymi formami ich wyrażania, jak również procesu stopniowego zróżnicowania między Wschodem i Zachodem. Konferencja będzie zatem dotyczyć zarówno dyscyplinarnych, jak i eklezjalnych problemów, poczynając od synodu w Sardyce (343), poprzez narastające później napięcia między wschodnimi stolicami biskupimi, aż do czasów Justyniana i organizacji tzw. patriarchatów.

Wszystkie osoby, które chciałyby wygłosić na tym spotkaniu komunikaty (15 minut) lub referaty (25 minut) proszeni są o wysłanie tytułu i streszczenia swego wystąpienia oraz krótkiego *curriculum vitae* nie później niż 30 XI 2014 r. wyłącznie na adres: incontri@patristicum.org. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej: www.patristicum.org/it/vita-accademica/convegna-di-maggio.

8. JĘZYK I KULTURA WCZESNEGO CHRZEŚCIJAŃSTWA

Krajobraz intelektualny świata klasycznego został radykalnie zmieniony przez wzrost i rozprzestrzenienie się chrześcijaństwa, które doprowadziło do przekształcenia moralnego i kulturowego wartości, przekonań i postaw. Głębokie zmiany zaszły również w praktycznym i teoretycznym podejściu do języków jako zjawisk poznawczych, etnicznych i kulturowych. Horyzont językowy zachodnich autorów wczesnochrześcijańskich został znacznie poszerzony przez bezpośrednią znajomość języków Starego Testamentu (hebrajskiego i aramejskiego), jednocześnie też stawali się coraz bardziej świadomi zaskakującej różnorodności językowej w świecie rzymskim i poza nim.

Zamiarem organizatorów interdyscyplinarnej konferencji w Leuven (**10-13 IX 2015 r.**), skierowanej do badaczy wielu różnych dziedzin (m.in. filologia, teologia, filozofia, lingwistyka), jest zbliżenie się do ogólnych kwestii **Języka i kultury we wczesnym chrześcijaństwie** (*Perspectives on language and culture in Early Christianity*) z perspektywy dwóch uzupełniających się tematów: 1. Kontekst (m.in. tło językowe i kulturowe, socjalno-historyczne podchodzenie do języka, rola j. greckiego, syryjskiego, koptyjskiego oraz tradycji filozoficznych i teologicznych, rola tradycji żydowskiej w nauce tekstów starotestamentalnych, rola pism apokryficznych); 2. Treść (m.in. argumenty, poglądy i intuicje związane z pochodzeniem języka, z funkcjami językowymi, z relacjami między językiem, kulturą i pochodzeniem etnicznym, z rolą języka w starożytnej edukacji, z problemami translatorskimi).

Propozycje wystąpień (liczące od 600 do 700 słów), najlepiej w języku angielskim lub francuskim, wraz z selektywnym wykazem bibliograficznym, należy zgłaszać na adres: Tim.Denecker@arts.kuleuven.be do 1 XI 2014 roku. Zawiadomienia o akceptacji zostaną podane do 1 II 2015 roku. Wybrane referaty zostaną opublikowane w formie książkowej. Wśród prelegentów udział zapowiedzieli m.in. Thorsten Fögen, Alfons Fürst, Louis Holtz, Josef Lössl i Stefan Rebenich.